

DOSYA:

**İSLAM VE
ÇAĞDAŞ MİMARLIK 1**

**GÜNCELLEME:
MORPHOSIS**

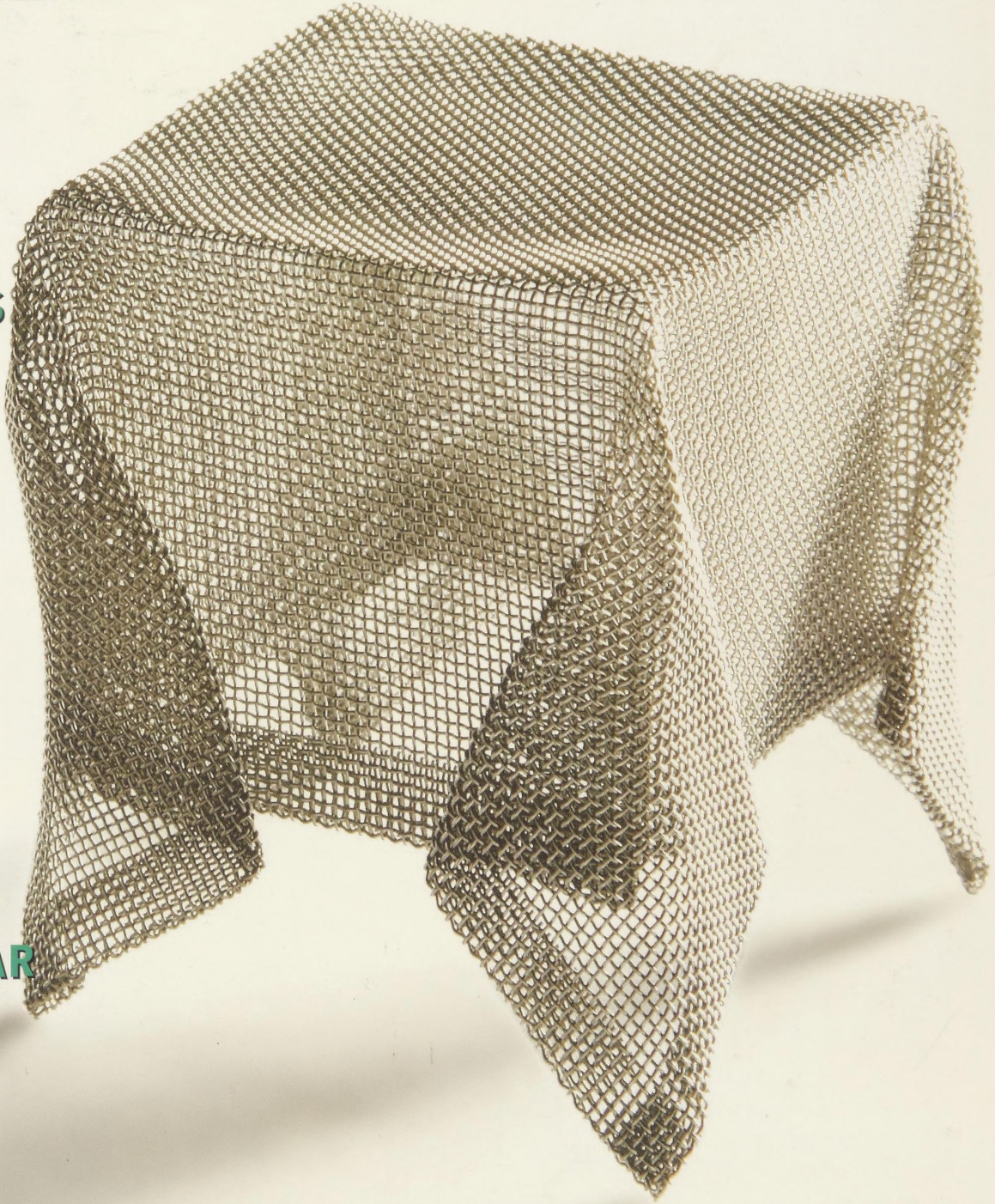
**MİMAR:
PAULO MENDES
DA ROCHA**

**İSTANBUL'UN
TARTIŞMALI
PROJELERİ**

**MODERN
BRİTANYA'YI
TASARLAMAK**

**MoMA/P.S.1
GENÇ MİMARLAR**

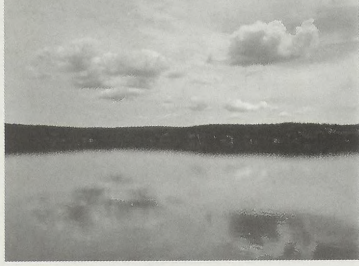
DİNAMİKENT

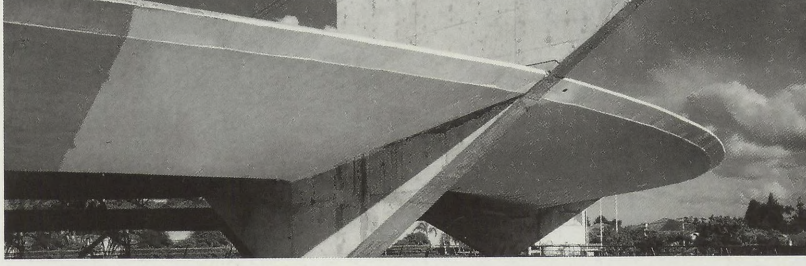
İçindekiler

100+91

Mayıs 2006

John Szarkowski: Kırsal ve Kentsel Amerika 50.

Pritzker Ödülü: Paulo Mendes da Rocha 54.

6 Öngörünüm

Mimarlar Kent Planlayabilir mi?

10 Haber/Mimarlık

18 Haber/Ürün

26 Haber/Sanat

30 Gündem/Mimarlık

OBRA, BEATFUSE!

MoMA/P.S.1 Genç Mimarlar Programı

34 Gündem/Tasarım

“Modern Britanya’yı Tasarlamak”

Gündelik Yaşamın Dönüşümü

38 Gündem/Tasarım

“Light My Fire”

Rock Posterleri

42 Gündem/Tasarım

Grafist 10

İstanbul’u Duyumsamak

50 Gündem/Fotoğraf

John Szarkowski:

Kırsal ve Kentsel Amerika

54 Mimar

Pritzker Ödülü:

Paulo Mendes da Rocha

Bu yılın Pritzker Ödülü’nü eski tüfek bir Brezilyalı mimar aldı. Bu sayede, ünlüleri ünlendirmekle suçlanan bir ödül siyaseten doğruculuk uğruna, adını unuttuğumuz, hatta meslek alanını da terketmiş bir mimarı köşesinden bulup çıkardı. Ancak, böylesi ödüllerin ana açmazı giderilmiş olmadı. İkilem hala geçerliliğini sürdürüyor: Stara starlık mı katmalı, yoksa bilinmeyi bilindir mi kılmalı?

70 Sergi

DinamiKent:

Değişen Metropol İçin Taktikler

Kenti sabit bir düzen adası gibi tasarlamaya yönelik Erken Modern yaklaşım, yerini hızla, onu asla sabitletmez bitimsiz bir oluş olarak kavrayan yeni bir müdahale anlayışına terk ediyor. Bir grup mimar bu NAI (Hollanda Mimarlık Enstitüsü) sergisinde kentin müthiş devingenliğiyle başedecek yeni stratejiler ve teknikler geliştirme arayışlarını görselleştiriyorlar.

Yayın

Yayın Koordinatörü **Uğur Tanyeli**
Yazı İşleri Müdürü **Burçak Özlüdlü Altın**
Yazı İşleri Sorumluları **Ersin Altın, Bahar Demirhan**
Yayın Kurulu **İhsan Bilgin, Haydar Karabey, Jale N. Erzen, Mine Kazmaoğlu, Aykut Köksal, Ahmet Özgüner, Bülent Tanju, Uğur Tanyeli**
Tasarım ve Fotoğraf
Kapak **Bülent Erkmen**
Dergi Konsept Tasarımı **Emre Çıkınoğlu**
Tasarım **Ümit Vurgun**

DinamiKent: Değişen Metropol İçin Taktikler 70.

İslam ve Çağdaş Mimarlık 1 74.

Morphosis 88.

İstanbul’un Tartışmalı Projeleri: Kartal ve Küçükçekmece 108.

74 Dosya

İslam ve Çağdaş Mimarlık 1

Son birkaç onyıldır hareketli söylemsel etkinliğini yitirmişe benzeyen İslam mimarlığı alanında neler oluyor? Bu Dosya ile tartışmaya açılması amaçlanan soru tam olarak bu. Özellikle 11 Eylül’ün ardından Batı’nın İslam dünyasına, İslam dünyasının da kendisine bakışında bir değişim yaşandığını savlamak mümkün. Farklı alanlarda, artık iyiden iyiye kutuplaşmış görünen “iki taraf”ın saldıran, savunmaya geçen, daha çok celallenen, anlamaya çalışan ve benzeri perspektiflere sahip duruşları arasında, kuşkusuz farklı derinliklerde çok sayıda tartışma gerçekleşti. “İslam ve Çağdaş Mimarlık” dosyasının bu ilk bölümü, işte bu gibi kuramsal tartışma güzergahlarına genel bir bakış niteliğinde. Nasser Rabbat, Burçak Özlüdlü, Suha Özkan ve Esra Akcan yazdı.

88 Güncelleme

Morphosis

1972’de kurulan Morphosis ve kurucusu Thom Mayne yenilikçi, ikonik yapılar ve kentsel çevreler yaratacak tasarım ve araştırma alanlarıyla ilgilenen disiplinlerarası bir pratik yürütüyor. California merkezli grubun dinamik ve sürekli evrilen pratikleri, modern yaşamın değişen toplumsal, kültürel, politik ve teknolojik koşullarına yanıt verme iddiasında.

108 Kent

İstanbul’un Tartışmalı Projeleri: Kartal ve Küçükçekmece

Yaklaşık bir aydır mimarlık camiası ve İstanbul kamuoyu belediyenin önayak olduğu iki grup projeye çalkalanıyor. Türkiye’deki neredeyse her tartışma gibi, üzüm yemekten çok, bağcı dövmeye yönelik bir tartışma ve çalkantı bu. Çoğunlukla, tartışır gibi yapılarak, pozisyonlar yeniden üretilip klişeler bir kez daha yineleniyor, aynı “ağlantısal” mesajlar verilip aynı uyarı ve alınganlıklar gösteriliyor. Yani, hemen herkes gerçekleştirilen etkinlik neyi başaramazsa, onun başarılmasını bekliyor. Oysa, starlara yaptırılan bu gibi dönüşüm projelerinin dönüştürecekleri tek şey, kentsel alanlar değil, zihniyetlerdir. Türkiye’deyse her ikisi de olmuyor.

128 Yayın

Çizgisel Olmayan Tarih: Bin Yılın Öyküsü; Mimaride Estetik; Built upon Love: Architectural Longing after Ethics and Aesthetics

Kapak Prodüksiyonu **DKFY**
Kapak Fotoğrafı **Fethi İzan, Ütopya**
Kapak Uygulama **Kağan Gözen, Esin Sarpkan, BEK**

Temsilciler
Kaya Arıkoğlu Adana,
Oya Atalay Franck Zürih,
Zeynep Çelik Boston,
Aylin Tarlan New York,
Begüm Yazgan Ankara

Reklam
Genel Müdür Yardımcısı **Yaprak Üner**
Reklam Müdürleri **Feyza Günaç Sayın, Berna Onarel**

Matbaa Müdürü **Memduh Arslan**
Müessese Müdürü **Ejvet Oktay**
Abone İlişkileri **Seyhan Şimşekliel**

Dağıtım: DPP A.Ş.

Basıldığı Yer
Boyut Matbaacılık A.Ş.

Yönetim Yeri
Matbaacılar Sitesi 1. Cadde No:115 34204 Bağcılar / İSTANBUL
Telefon: +90 212 413 3333 Faks: +90 212 413 3334
E-posta: bilgi@arredamento.com.tr

BOYUT YAYIN GRUBU
© 2006 BOYUT YAYINCILIK ve TİCARET A.Ş.

ARREDAMENTO
MİMARLIK

ISSN 1300-3801
Sayı 100+91 Mayıs 2006
Fiyatı 5 YTL (KDV dahil)
Aylık Mimarlık ve Tasarım Kültürü Dergisi

Genel Yönetim

Boyut Yayıncılık ve Tic. A.Ş. adına sahibi
ve Genel Yönetmeni **Bülent Özukan**
Genel Sanat Yönetmeni **Murat Öneş**
Genel Müdür **Nilgün Özukan**

“Grafist” 10 Yaşında

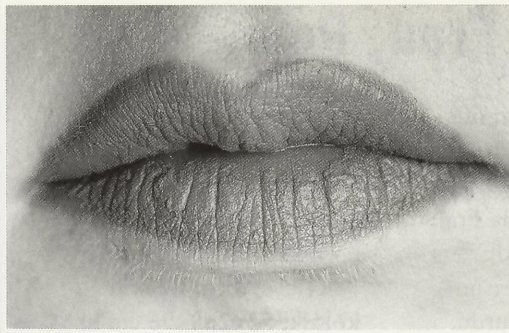
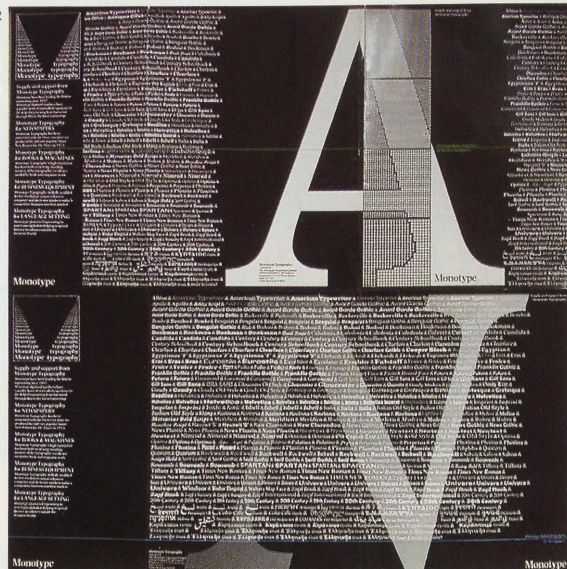
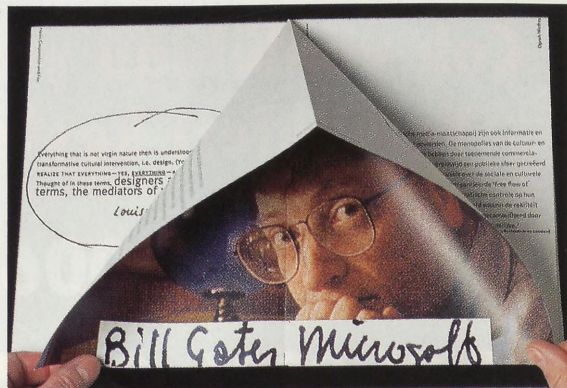
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Grafik Tasarımı Bölümü'nün düzenlediği eğitim amaçlı tasarım etkinliği “Grafist: Uluslararası İstanbul Grafik Tasarım Günleri”, bu yıl 10. yılını kutluyor. 1996 yılından beri, dünya grafik tasarımının kurumsal sesi “Uluslararası Grafik Tasarım Kuruluşları Konseyi: ICOGRADA”nın bölgesel bir pilot projesi olarak gerçekleştirilen Grafist, bu yıl ABD’den Lucille Tenazas, Almanya’dan Henning Wagenbreth, Hollanda’dan Jan van Toorn ve Mevis & van Deursen, İsrail’den Yossi Lemel, İngiltere’den Eiichi Kono, Türkiye’den Uğurcan Ataoğlu ve Savaş Çekiç’i ağırlıyor. Atölye çalışmaları ve semineri 1-6 Mayıs tarihleri arasında gerçekleşecek olan etkinliğin sergi dizisi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi’ne bağlı Fındıklı Binası’nda, İstanbul Resim ve

Heykel Müzesi’nde, İstanbul Goethe Enstitüsü, Teutonia Binası’nda, Karşı Sanat Çalışmaları’nda ve Bilsar Binası’nda Mayıs ayı boyunca izlenebilir. Etkinlik kapsamında gerçekleştirilen sergiler şöyle: “De-Sign” ve “Grafist’in 10 Yılı” sergileri (4-31 Mayıs, MSGSÜ Fındıklı Binası, Osman Hamdi Bey Salonu); Lucille Tenazas, Jan van Toorn, Eiichi Kono, Savaş Çekiç ve “Kırmızı-Basında En İyi Reklam Ödülleri” sergileri (5-31 Mayıs, MSGSÜ İstanbul Resim ve Heykel Müzesi); Henning Wagenbreth sergisi (6-31 Mayıs, İstanbul Goethe Enstitüsü Teutonia Binası, Galeri Dürrer); “Tasarımcının Duyumsadığı İstanbul” sergisi (2-13 Mayıs, Karşı Sanat Çalışmaları); Mevis & van Deursen “Video Havuzu: Grafik Tasarıma Dokunmak” sergisi (3-20 Mayıs, Bilsar Binası).

www.grafist.org

1 Jan Van Toorn.

2 Eiichi Kono.

“Aleni Mahrem”

3-26 Mayıs

Fotoğraf sanatçısı Aramis Kalay, “Aleni Mahrem” adlı 12. kişisel sergisinde, kadın dudağının çağrışımlarını sorguluyor. Çeşitli meslek gruplarına mensup 19 gönüllü modelle gerçekleştirilen projede dudakları “yüzlerin izdüşümleri” olarak tanımlayan sanatçı, her dudağın ayrı bir karakteri olduğunu düşünüyor. Dudakların arkasındaki yüzü şekillendirmeyi izleyicinin hayal gücüne bırakan Kalay, büyük boyutlu 35 siyah-beyaz yapıttan

oluşan çalışmasında, kadın dudağının üzerindeki sır perdesini aralamaya çalışıyor. Kimi zaman masum, kimi zaman fethan, yorgun, mutlu, çocuksu, davetkar, reddeden, ağlamaklı, neşeli, ince, kalın, küçük, büyük, çarpık dudakları, görülen ama dokunulmayan, aleni ama mahrem olarak yorumluyor. Sergi Taksim'deki Fransız Kültür Merkezi Galerisi'nde görülebilir. 0212 334 8740 www.infist.org

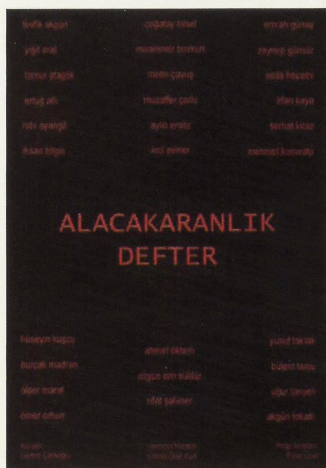
“Alacakaranlık Defter”

5-22 Mayıs

Yıldız Teknik Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi “Alacakaranlık Defter” adlı bir sergi düzenliyor. Küratörlüğünü Levent Çalıkoglu'nun yaptığı sergi, mahrem bir kayıt, görsel ve yazılı bir bellek ve gizemli bir günlük olarak defterin, yaratıcı birey tarafından nasıl algılandığına dair bir kayıt oluşturmak istiyor. Sanatçı ve tasarımcının düşlerine ev sahipliği yapan, nedenli-nedensiz karaladığı fikirlerini gizleyen, aldığı notlarla düşüncelerinin billurlaşmasına olanak tanıyan bir “mekan”ın farklı disiplinlerdeki karşılıklarını düşünsel bir süreç olarak izleyiciye sunuyor. Sergide defterleri yer alan isimler şöyle: Tefik Akgün, Yiğit Aral, Tomur Atagök, Ertuğ Atlı, Ruhi Ayangil, İhsan Bilgin, Çağatay Bilsel, Muammer Bozkurt, Metin Çavuş, Muzaffer Çorlu, Aylin

Ersöz, İnci Eviner, Emrah Günay, Zeynep Günsür, Seda Hepsev, İrfan Kaya, Serhat Kiraz, Mehmet Konuralp, Hüseyin Kuşçu, Burçak Madran, Alper Maral, Ömer Orhun, Ahmet Öktem, Nilgün Sim Süldür, Rıfat Şahiner, Yusuf Taktak, Bülent Tanju, Uğur Tanyeli, Akgün Tokatlı. Sergi Yıldız Kampüsü, Yüksel Sabancı Sanat Merkezi'nde görülebilir.

alacakaranlikdefter.blogspot.com

YOSSI LEMEL PATLAYICI FİKİRLER EXPLOSIVE IDEAS

MARCH 21 MART
MAY 13 MAYIS 2006

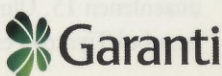

İSRAİL
BÂŞKONSOLOSLUĞU'NUN
KATKILARIYLA
WITH
THE CONTRIBUTIONS
OF CONSULATE
GENERAL OF ISRAEL
IN İSTANBUL

GARANTİ **GG** GALERİ

İstiklal Caddesi 187 Beyoğlu 34430 İstanbul
Tel: +90 212 293 63 71 Faks: +90 212 293 83 27
garantigaleri@garanti.com.tr

Salı-Cumartesi (Tuesday-Saturday) 11.00-20.00

Grafist 10 İstanbul'u Duyumsamak

Sadık Karamustafa ■ Grafik tasarımın kökeninde kentlilik yatar; kent ortamında icra edilen bir iştir bu. Yaşadığı ve çalıştığı kentin tasarımcı üzerinde hem etkisi hem de ağır baskısı vardır. Birçok tasarımcının adı yaşadığı yerle birlikte anılır. Alain le Quernec-Quimper (Fransa), Cassandre-Paris, Werner Jeker-Zürich, Alan Fletcher-Londra, Ahn Sang Soo-Seul, David Tartakover-Tel Aviv vs. Willissau (İsviçre) Caz Festivali olmadan Niklaus Troxler ismi aklınıza gelmeyebilir. I♥NY işaretinin yaratıcısı Milton Glazer'in adı tasarım dünyasında New York'la özdeşleşmiştir. Türk grafik tasarımının öncülerinden İhap Hulusi'nin imzasını "İstanbul"suz düşünemezsiniz.

Dünyada üst düzeydeki tasarımcıların üye seçildiği Alliance Graphique Internationale, kısa adıyla AGI, her yıl farklı bir ülkenin bir kentinde tasarım kongresi düzenliyor. Her kongre öncesinde AGI üyelerinin katılacağı bir proje organize ediliyor. Gelen işler kongre sırasında sergileniyor ve bir kitap halinde yayınlanıyor. Son iki yıldır proje konusu olarak etkinliğin düzenlendiği kentler seçiliyor; "Paris, ...nın gördüğü gibi" ya da "Berlin, as seen by...". Bir yabancı olarak kısa süreler geçirdiğiniz bir kenti ne kadar görebilir, bir afişle nasıl gösterebilirsiniz? İster istemez klişelere yönelirsiniz. İyi bir tasarımcıysanız klişelerden yaratıcı sonuçlar çıkarmayı becerirsiniz belki. Ayrıca görmek, hissetmek midir? İşlere toplu olarak baktığınızda, dünyanın en seçkin tasarımcılarının birkaç bildik tema içinde kaldıklarını şaşırarak görürsünüz.

Grafist, Uluslararası Grafik Tasarım Günleri kapsamında bir afiş projesi düzenlemeye karar verdiğimizde görmek yerine duyumsamak kavramıyla yola çıktık. Çağrı yaptığımız tasarımcıların en az yarısının İstanbul kentiyle ilgili deneyimleri Grafist'in yoğun etkinlik günleriyle sınırlıydı. Bir yarısı ise bu kentte yaşıyordu, yani fazlasıyla içindeydi. Amacımız, tasarımcıların İstanbul'a, profesyonel alışkanlıklarının dışında, basmakalıp bir afiş yapma tuzağına düşmeden, kişisel duygularının yaratıcılığıyla yaklaşımlarını önermekti.

Amin Maalouf'un *Yüzüncü Ad* romanında kör Şeyh Abdülbasit¹, Konstantinopolis yolculuğuna hazırlanan Baldassare'ye şöyle der: "İstanbul! İstanbul! Gözleri olanlara dünyada görülecek hiçbir şey olmadığını söylemek zordur. Ne var ki gerçek bu, inanın bana. Dünyayı tanımak için dinlemek yeter. Yolculuklarda görülen bir aldatmacadır yalnızca. Gölgelemin peşinde başka gölgeler. Yollar ve ülkeler, önceden bilmediğimiz hiçbir şey öğretmez bize; gecenin dinginliğinde kendi içimizde dinleyebileceklerimizden başka hiçbir şey." Yalnızca görmek, hissetmek değildir.

Geçtiğimiz 10 yıl içinde Grafist organizasyonuna 100'den fazla tasarım profesyonelinin emeği geçti. 30'a yakın ülkeden tasarımcılar, tasarım eğitmenleri ve kuramcılar, tasarım kurumu yönetmenleri ve yayıncılar Grafist kapsamında seminerlere, workshoplara, sergilere, yayınlara ve başka etkinliklere katıldılar,

MİMARİ PROJELERİNİZİN VAZGEÇİLMEZ ORTAĞI HAFELE...

Mimari donanımlarda,
Elektronik kilit sistemlerinde,
Mobilya bağlantı elemanları ve aksesuarlarında,
Teknik danışmanlık hizmetiyle rakiplerinden farklılaşan,
Tüm dünya standartlarını karşılayabilecek nitelikte,
Geniş, fonksiyonel ve kaliteli ürün yelpazesiyle,
Sektöründe lider global bir şirket...

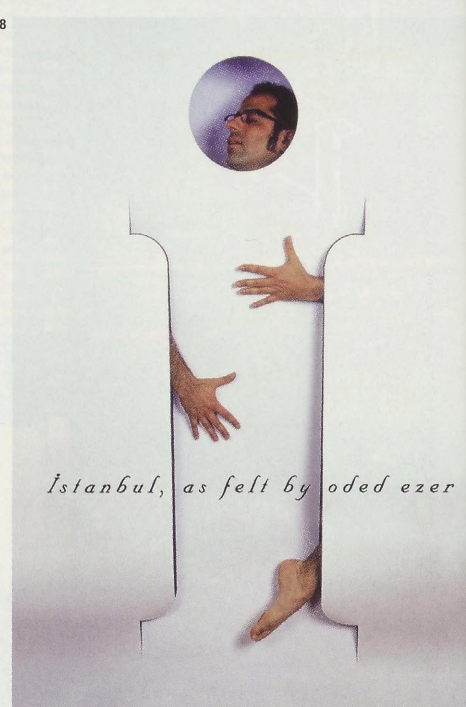
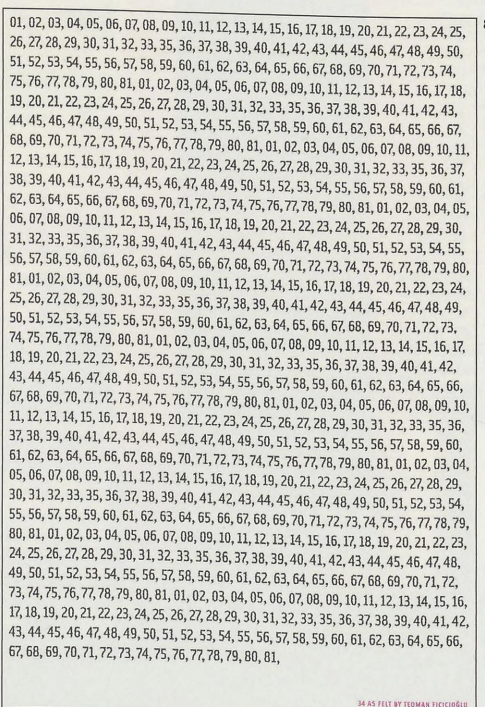
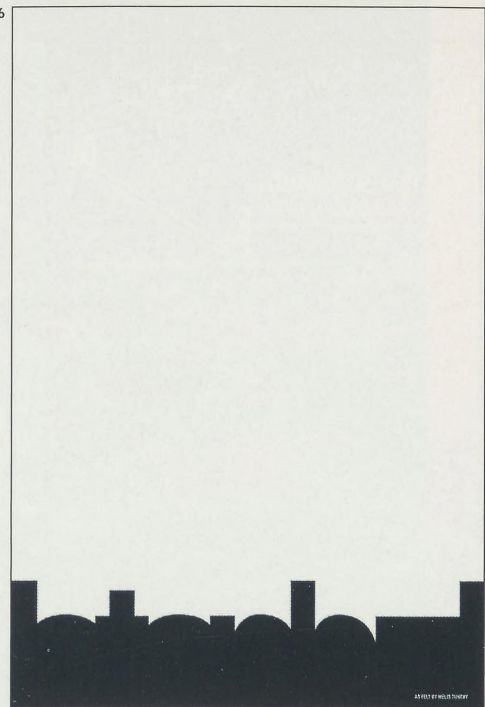
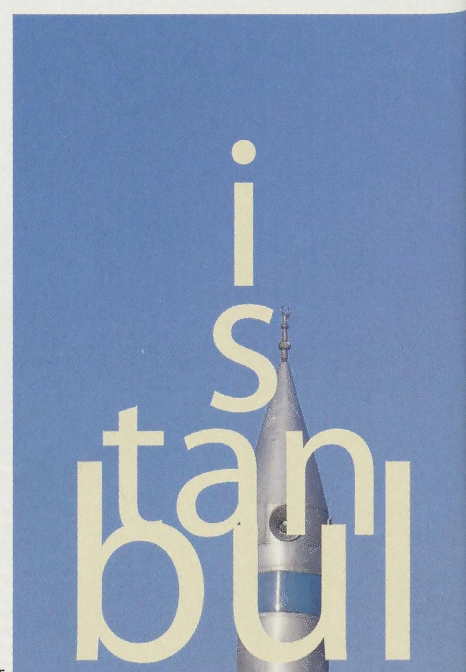
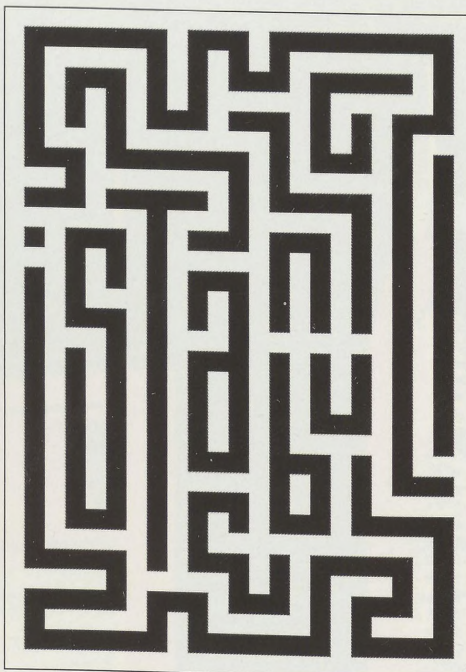
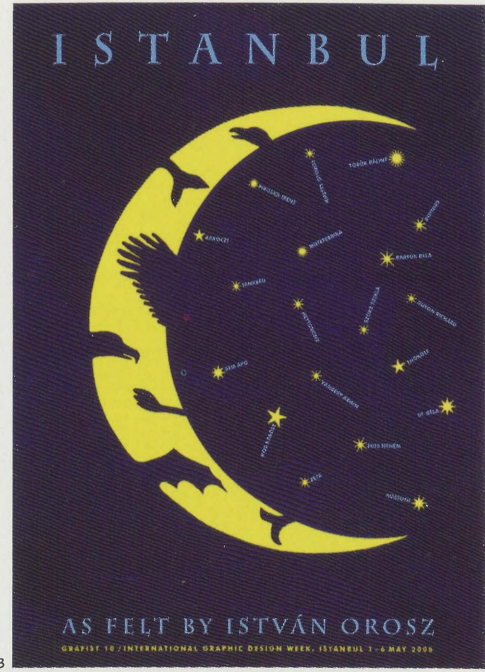
HAFELE MOBİLYA VE İNŞAAT
DONANIMLARI SAN. VE TİC. A.Ş.
Dudullu Organize Sanayi Bölgesi 1.Cadde
No :10 34776 Ümraniye / İstanbul
Tel :+90 (0216) 528 59 00 / (0216) 590 02 20
Faks:+90 (0216) 528 59 30 / (0216) 590 02 30
www.hafele.com.tr

HAFELE
FINDING BETTER WAYS

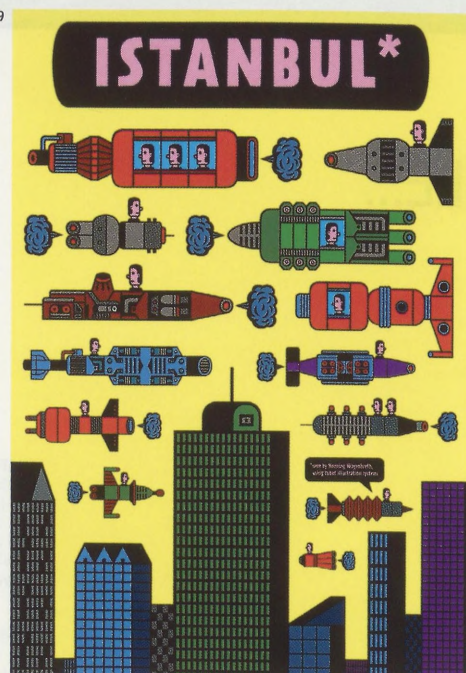

1 Yossi Lemel.

2 Uwe Loesch.

- 3 István Orosz.
4 Bülent Erkmen.
5 Ahn Sang Soo.
6 Melis Tuncay.
7 Teoman Fıçıoğlu.
8 Oded Ezer.
9 Henning Wagenbreth.

organizasyon çalışmalarında yer aldılar. Biz onlara Grafist Kulübü Üyeleri diyoruz. Grafist Kulübü'nün üyeleri 10 yıl içinde birçok ülkeden binlerce öğrenci, genç profesyonel, tasarımcı ve eğitimciyle kişisel deneyimlerini paylaştılar, geldikleri ülkelerin grafik tasarımı konusunda bilgi aktardılar, çok değerli zamanlarını herhangi bir karşılık beklemeden Grafist etkinliklerine ayırdılar. Grafist'in 10. yılında, bu anlamlı yıldönümünde onlardan bir kez daha Grafist için çalışmalarını, Grafist 10 kapsamında düzenlediğimiz "...nın duyumsadığı İstanbul / İstanbul as felt by..." başlıklı proje için afiş tasarlama yarışmasını istedik. Kimine adres değişikliği nedeniyle ulaşamadık. Birkaç tasarımcı dostumuz programlarının yoğunluğu nedeniyle özür diledi. Çağrı yaptığımız Grafist Kulübü üyelerinin büyük bir çoğunluğu önerimizi kabul etti ve proje için afiş tasarlayıp gönderdi.

Projenin konusunu "görmek hissetmek değildir" sözünden yola çıkarak, bilinenin dışında, sıradan tanımların ötesinde, tasarımcının kişisel deneyimlerinin kılavuzluğuyla duyumsadığı anlamıyla İstanbul kenti olarak belirledik. Katılanların çoğu İstanbul'u ilk kez Grafist için geldiklerinde görmüşlerdi. En fazla

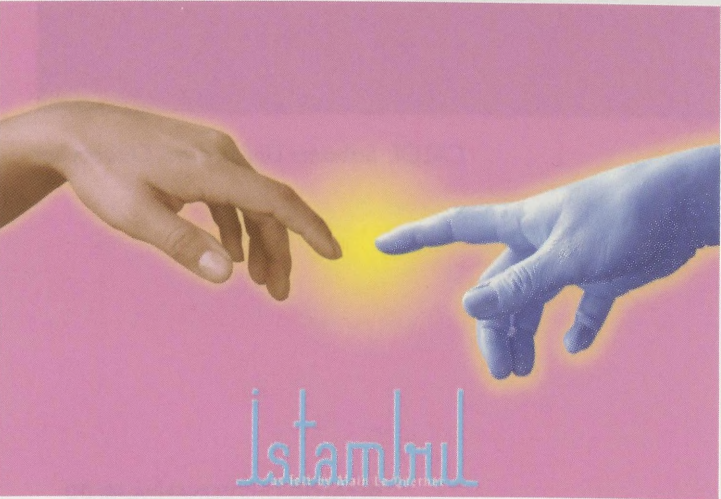

CALOI, Sabancı Üniversitesi Oditoryum

DIYALOG OFİS DONANIMLARI LTD
Abdi İpekçi Caddesi Altın Sokak
Ahmet Kara İşhanı No.2 Kat.6
34367 Nişantaşı
İstanbul TR
Tel +90 212 225 31 40
Faks +90 212 225 4612
www.diyalogofis.com

İSTANBUL *from* ORDU'dan İSTANBUL[illegible]

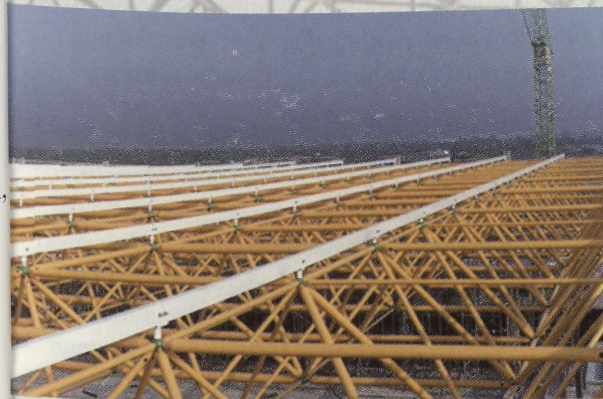
- 10 Uğurcan Ataoğlu.
11 Robert Appleton.
12 Aykut Köksal.
13 Erkal Yavi.
14 Alain le Querrec.

bir hafta süren seminerler, workshoplar ve sergi açılışlarının yoğun temposu arasında, kısılcık zaman aralıklarına sığdırmaya çalışılmış bir İstanbul deneyimi. Havaalanı, otel odası, atölyeler, konferans salonları, sergi mekanları ve akşam yemeklerini yedikleri lokantalardan geriye ne kaldıysa. Görebildikleri, yaşayabildikleri, okudukları İstanbul'u, varsa geçmiş deneyimleri ile harmanlayıp, duyumsadıkları İstanbul için afiş tasarladılar. Projeye Türkiye'den katılanlar için doğal olarak İstanbul "fazlasıyla tanıdık" bir kentti; doğdukları (bir bölümünün), yaşadıkları, çalıştıkları ve artık çalışmaktan başka hiçbir şeye vakit ayıramadıkları İstanbul. Yoran, hapseden, çözülen, kafa karıştıran, sinirlendiren, korkutan, özleten, sevindiren, duygulandıran...

Tasarımcılara herhangi bir müşteri gibi gidip afiş ya da kent için tanıtım kampanyası isteseydik, büyük bir olasılıkla başka türlü düşünecek, konuya “profesyonel” yaklaşacaklardı. Afişlerde “kıtaların ve kültürlerin buluştuğu kent” benzeri genelgeçer temaların yorumlarını görecektik. Çünkü aslında grafik tasarım bir başkasının hikayesini anlatma işidir; o “bir başkası” (bir ürün, bir kurum, bir sergi, bir kitap vs.) adına görür, hisseder, düşünür ve yaratırsınız. Anlattığınız kendi hikayeniz değildir. Oysa bu sergi, tasarımcıların duyumsadıkları ve ifade ettikleri İstanbul’a dair kişisel yaşantılarının afişlere yansımış halidir. Burada alışılmamış bir durum vardır: Ürünü eleştirmek. Profesyonel yaşamda tasarımcı hiçbir biçimde, müşterisi olan kurumu ve ürünü eleştirme hakkına sahip değildir.

Proje bir de eğitim boyutu katmak isteğiyle, deneysel tasarım dersimde bu konuyu öğrencilerime ödev olarak verdim. Yalnız onlardan kendi duyumsadıkları İstanbul'u değil, bir başkasının duygularındaki kent için afiş tasarımlarını, yani "öteki" tasarımcılarla empati kurmalarını istedim: "Siz herhangi bir ülkede yaşayan ve çalışan bir tasarımcısınız. Günlerden bir gün sizi seminer, sergi ve workshop için Grafist'e davet ettiler. Kabul ettiniz. Bu, İstanbul'a ve Türkiye'ye ilk gidişinizdi. İstanbul'da bir hafta kaldınız. Grafist boyunca zamanınız çoğunlukla Boğaz'ın kıyısındaki Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nin atölyelerinde geçti. Çalışmalardan fırsat buldukça kısa zaman aralıklarında nefes nefese kenti gezmeye ve tanımaya çalıştınız. Bir haftasonunda yoğun bir Grafist etkinliğinin ardından ülkenize döndünüz. Bu yıl Grafist'ten bir çağrı aldınız. Grafist'in 10. yılında gerçekleştirilecek "...nın duyumsadığı İstanbul" başlıklı afiş projesi için sizden İstanbul hakkındaki duygularınızı ifade eden bir afiş tasarlayıp yollamanızı istiyorlar."

uzaykon®

UZAY KAFESİ SİSTEMLERİ

**TÜRK YAPISAL
ÇELİK DERNEĞİ**
ÜYESİ

uzaykon®

İNŞAAT ALUMİNYUM VE TURİZM SAN.TİC. LTD.ŞTİ.

TEL: (216) 466 32 33 (PBX) FAX: (216) 365 88 74

WEB: WWW.UZAYKON.COM E-MAIL: INFO@UZAYKON.COM

15

15 Sadık Karamustafa.

16

16 Laurence Madrelle.

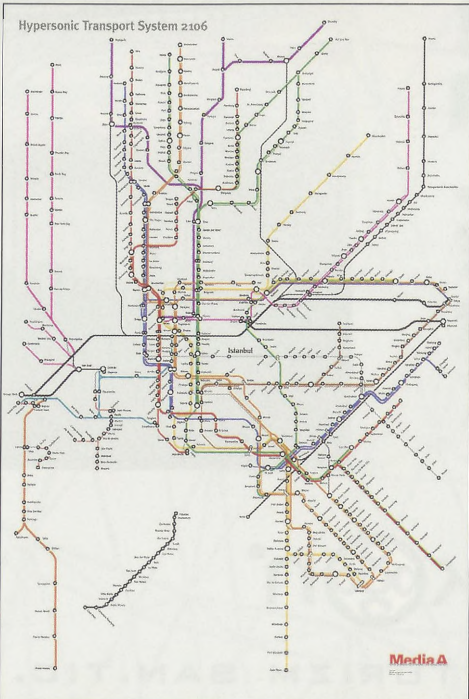
17 Niklaus Troxler.

18 Simone Huetlin.

19 Tom Klinkowstein.

19

Projeye katılan 60'ın üzerindeki afişin her biri, İstanbul'a dair farklı kişisel deneyim ve duyguyu yansıtıyor. 25 yıl önce Türkiye'ye gelip birkaç ay geçiren Tel Avivli tasarımcı Yossi Lemel'in afişinde eski bir kartpostaldan alınan Türkan Şoray bize gülümserken, Budapeşteli Istvan Orosz, tarihte bir nedenle İstanbul'da ikamet eden ya da Osmanlı tarafından buna mecbur edilen bilim adamı, asker, politikacı, müzisyen ve sanatçı Macarlar'ı afişine taşımış. Uwe Loech konuya başka bir pencereden bakıyor: "İstanbul Doğu ile Batı arasındaki kayıp bağlantıdır. Şimdi daha çok Batı'ya doğru hareket ediyor. Ben 30 yıl önce Hindistan'a giderken uğradığım İstanbul'u seviyorum. Bu dünyanın en güzel kentlerinden birine doğru yeniden çıkılan duygusal yolculuktan daha fazla birşeydir. İstanbul geleceğin yıldızıdır."

Bülent Erkmen'e göre İstanbul, içinde kaybolmanızı ve keşfetmenizi bekleyen bir labirenttir. Seul'lü tasarımcı Ahn Sang Soo, afişinde Sultanahmet veya Süleymaniye'yi değil, Taksim'deki küçük caminin teneke minaresini göstermeyi tercih ediyor. Melis Tuncay son derece yalın, bir o kadar da etkili bir tipografik tasarımla kentin ağırlığını duyumsatıyor. Teoman Fıçıoğlu'nun İstanbul'unda İstanbul yok olmuş. Oded Ezer kente şehvetle sarılıyor. Henning Wagenbreth daha İstanbul'u görmedi. Uğurcan Ataoğlu İstanbul'a Karadeniz kıyısından, eski Ordu'dan bakıyor. Robert Appleton, Büyük Londra Oteli'nin piyanosunun tuşlarına odaklanmış. Aykut Köksal bilgilendiriyor: "... statu quo'yla girdiği çatışmada özgürleştirici bir rol yüklenen 'yeni iktidar' İstanbul'a yöneldiğinde tahrip edici ve taşralaştırıcı bir güce dönüşüyor."

Ben bundan 40 yıl önce taşradan İstanbul'a ilk kez, gemiyle geldim. Adeta kente denizden düştüm. İstanbul'u ilk defa Boğaziçi'nden görmüş olmayı, yani afişte anlatmaya çalıştığım durumu hala ayrıcalık sayıyorum. İyi ki de gelmişim. ■ Sadık Karamustafa.

Grafist 10 kapsamında gerçekleşecek "Tasarımcının duyumsadığı İstanbul" sergisi 2-13 Mayıs tarihleri arasında Karşı Sanat Çalışmaları'nda izlenebilir.

Notlar:

1 Amin Maalouf, *Yüzüncü Ad*, çev.: Samih Rifat, Yapı Kredi Yayınları, 29. Baskı, İstanbul, Ocak 2005, s. 33.